ОТЧЕТ на Национален политехнически музей (НПТМ) за 2021 г.

Въпреки че пандемията от Ковид-19 продължи и през 2021 г., постигнатото от НПТМ е на много добро ниво във всички професионални аспекти. Част от публичните инициативи не се осъществиха в планирания мащаб и вид (на живо), но се реализираха в различна/дистанционна форма или бяха заменяни с други. Музеят продължаваше да работи пълноценно и да постига добри резултати.

Годишни приоритети на институцията:

Общите приоритети от плана на институцията за 2021 г. се изпълняваха, с изключение на тези, които не зависеха от човешкия фактор.

Първият приоритет - възвръщането към нормалния ритъм на работа на музея за и с публиката, не можа да се изпълни в максимална степен, защото, поради пандемията, имаше не малки периоди, в които музеят беше затворен за публика или работеше с намален капацитет.

Вторият приоритет – попълване на екипа с подходящи и квалифицирани кадри за няколко позиции, също не можа да се изпълни изцяло, защото проблемът с кадрите е сериозен в цялата страна, а пряката конкуренция между музеите и училищата при намирането на кадри от години не е в полза на музеите.

Третият приоритет – финансова стабилност и по възможност – финансов напредък, в сравнение с предходната година, се изпълни само в едната си част, а именно – стабилност. За жалост, финансов напредък нямаше как да има - при условията на затруднен достъп на публиките и редуциране на бюджета на институцията.

Четвъртият приоритет - обновяване на визията и комуникативността на експозиционните пространства в музея, се изпълни изцяло – главно на база проектно финансиране.

Петият приоритет - създаване на нови проекти и инициативи за привличане на публиката и връщането ѝ в музея, а също и за по-мащабно дигитализиране на фондовете, се осъществи пълноценно.

Шестият приоритет – активна работа с колекциите на музея: документална и физическа обработка, инвентаризация, подреждане на хранилища, реставрация и други фондови дейности, също се изпълни в максимална степен.

Отдел "Експозиционен и работа с публиката" (ЕРП)

Приоритетните дейности, предвид пандемичната ситуация, се изпълниха както следва:

- Запазване на постоянните публики и привличане на нови посетители чрез обновяване на програмите и събитията в музея – частично изпълнение;
- Работа по реализиране на проектите за обособяване пространството за временни експозиции на втория етаж на музея – цялостно осъществяване;

- Активизиране на съвместните дейности/партньорства с творчески, научни, образователни и културни институции за повишаване качеството на музейните проекти – цялостно изпълнение;
- Разширяване на мрежата от контакти с полезни за музея организации – цялостно изпълнение.

1. ЕКСПОЗИЦИОННА ДЕЙНОСТ

Общ брой посетители за 2021 г. – 5 946 души
(от тях 4 950 са с билети и 996 – без билети)

1.1 Временни изложби и специални събития в експозицията на НПТМ

- Гостуваща изложба „Пороците“ на ИМ - Горна Оряховица, вход свободен – 12.02. – 31.05 ;
- Гостуваща изложбата на ОИМ – Брезник - „Стоян Миленков - Всенародният цар на горчивия смях“ – 07.04 – 31.05.2021 г.
- Специално събитие по повод откриване на обновеното експозиционно пространство за временни изложби и 64 години от основаването на НПТМ – 13.05.
- Мини-лего изложение на тема „Влакове и механични роботи“, съвместно с LEBGO - българският Лего клуб. – 13.05 – 19.11 2021 г.;
- Временна изложба на НПТМ “От зората на мобилните телефони – по повод Европейската нощ на музеите - 03.07– 28.10.2021 г.;
- Временна изложба на НПТМ "В света на българските откриватели и изобретатели" - по повод Европейската нощ на музеите 2021;
- Гостуваща изложба на РЕМ Пловдив – „Песента на дървото“ – от 01. 10. и продължава;
- Гостуваща от посолството на Украйна в България временна постерна изложба „Науката е тя“ с допълнителни материали - Петрикивска живопис на дърво. 16.12. 2021 г. - 08. 03. 2022 г.

1.2 Координиране и съдействие при експониране на мобилни изложби и експонати

- Пътуваща изложба на НПТМ „Техниката около нас по времето на народната власт“ гостува в ОИМ - Брезник от 07.04 до 27.04;
- Съвместна изложба на НПТМ и ВУТП София „140 години Висше училище по телекомуникации и пощи“ – от 27.05 – продължава до юни 2022 г. в залата на ВУТП;
- Пътуваща изложба „Техниката около нас по времето на народна власт“ гостува в Етнографски музей на открито "Етър" – от 14.05 – до 30. 10. ;
- Съвместна изложба на НПТМ и МТИ Сливен „Светлина и технологии” – от 18.05. и продължава;
- Пътуваща изложба „Техниката у дома през първата половина на XX век“ гостува РЕМ Пловдив – 16.06 – 31.07. 2021г.;
- Изложба „Техниката у дома през първата половина на XX век“ гостува в РИМ Кюстендил – от 11.08. и продължава;

- Съвместна изложба „Щрихи от София“ (със САБ) по повод Деня на София е показана в залата на САБ от 17.09 до 17.10.;
- Постерна изложба "В света на българските откриватели и изобретатели“ гостува с образователна цел в "Спортно училище „Васил Левски“ – Пловдив – 24.09 - 24.11.2021 г.

1.3 Други дейности, свързани с популяризиране на музея и подготовка на експозициите

- Качени материали в мултимедийната система на НПТМ: материали от Представителния каталог, информация от изданието за БГ изобретатели и вестник „Технитарче“;
- Работа по организирането на новия уебсайт на НПТМ – сверяване на наличието на цялата информация от стария сайт (вече неактивен) с тази в настоящия; допълване с нова информация; доработване на отделни секции с цел по-добра визия и по-удобна работа със сайта;
- Подбор на експонати и аранжиране на нова витрина с измервателни уреди в постоянната експопзиция на музея (зала 2) – м. юли;
- За доработване за следващата година остава задачата, свързана с обособяването на пространство в постоянната експозиция за представяне на копирна фотографска техника и фотографско ателие. До момента е изготвен тематико-експозиционният план на частичната промяна в експозиционния разказ.

2. ОБРАЗОВАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ

2.1 Образователни дейности

- Регулярно провеждане на музейно-образователните програми: „Физика“; „Вода и техника; “Светът на светлината“, „Какво знаем за сетивата“, „Астрономия за всички“, „Музика и техника“ и „Архитектон – пръв строител“

Общ брой демонстрации - 100, като от тях:

46 – „Физика“
7 – „Какво знаем за сетивата?“
19 – „Светът на светлината“
3 – „Музика и техника“
14 – „Вода и техника“
2 – „Архитектон – пръв строител“
9 - „Астрономия за всички“

- Регулярно изнасяне на обзорни и тематични беседи на български и английски език

Общ брой изнесени беседи – 106, като от тях:

90 – обзорни, тематични и адаптирани;
12 – онлайн;
12 – безплатни.

- Представяне (за пръв път) на онлайн демонстрации - „От слънчевото затъмнение до „Пътешествие до луната“ - 23 и 24.02;
- Изнесена музейна демонстрация в Университетската ботаническа градина – 15.05;
- Успешно проведен и завършил в срок Проект „Лего 5“ - поредният детски Лего-курс за бъдещи изобретатели - 26 юни;
- Изготвен и предаден отчет за дейността на клуб „ЛеGOтех“ към Фондация „Еврика“ – м. юли.

2.2 Проекти и награди

- Подадена Кандидатура (мотивирано предложение) на НПТМ за участие в обявения конкурс на Министерството на културата за Националната награда „Музейна образователна дейност“ в категория „Музеен специалист от национален музей/художествена галерия“. През м. ноември Светлана Горанова-Маркова, служител на НПТМ, получи **награда-грамота от МК за принос в популяризирането на културното наследство и изкуствата чрез създаване и въвеждане на музейни образователни програми;**
- Изготвен и предаден проект **„Оптимизиране на специализираното осветление в музейната експозиция“** на НПТМ в обявена сесия м. януари на МК по направление „Дейности по опазване и представяне на движимото културно наследство“. **Проектът е одобрен и финансиран**. Реализиран е и отчетен в срок по договор с МК;
- Изготвена и изпратена необходимата документация, свързана с кандидатурата на НПТМ в осмото издание на Националния конкурс READ & TRAVEL, провеждан в рамките на XVII-то Международно туристическо изложение „Културен туризъм” 2021 – Велико Търново – м. август. През м. октомври екипът на НПТМ получи **Поощрителната награда за най-оригинално събитие в областта на културния туризъм за 2020 г.**
- Одобрен и финансиран нов (пореден) музеен проект „АКАДЕМИЯ ПО РОБОТИКА - ЛЕГОТЕХ“ - кандидатура на НПТМ към фондация „Еврика“;
- Подготвен, одобрен, финансиран и реализиран проект към фондация „Еврика“ за издаване на вестник „Технитарче“ – 23.04 – 10. 12;
- Реновиран е информационно-билетния център с ново обзавеждане – м. май;
- Дооборудване с нови експозиционни витрини на новото пространство за временни изложби;

3. МУЗЕЙНИ СЪБИТИЯ

- Проведени инициативи, свързани с отбелязването на 220 г. от рождението на Майкъл Фарадей (1791-1867 г.) и 190 г. от откриване принципа на динамото. Събитието е част от Културния календар с национален обхват за 2021 г. на МК;
- Проведени са демонстрации в кабинета по физика с ученици, а на 19 и 20 май, между 11:00 – 12:00 ч. и 15:00 – 16:00 ч. и за всички желаещи;
- Публикувана във ФБ онлайн лектория в 6 части, посветена на Майкъл Фарадей.

- Успешно провеждане на “Европейска нощ на музеите - София 2021” – откриване на временна изложба на НПТМ - “От зората на мобилните телефони“;
- Проведено събитие в двора на музея, организирано от „Хонда – България“ - 17.09;
- Участие в „Европейска нощ на учените“. Обявен вход свободен – 24.09;
- Проведено специално събитие по повод официалното откриване на новия проект „Академия-роботика“ – 09.10;
- Проведено събитие на Huawei в Кинозалата на НПТМ - 15.12.2021 г.;
- Общ брой проведени музейни рождени дни – 12.

4. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

- Проучване на специализирана литература: сп. “Българска етнология“, публикация на Н. Ненов и Ив. Пиргова - „Музеят – интерпретация и преживяване“; Доклад на NEMO за въздействие на Covid-19 в музейната сфера – във връзка с подготовка на изложби в условния на Ковид - 19;
- Проучвателска и събирателска работа по изготвяне на предложения за теми и видове възпоменателни монети, които ще бъдат емитирани от БНБ през 2024 г.;
- Проучване на специализирана литература и онлайн източници за развитието на захарната, тютюневата и винената промишленост – м. февруари;
- Изготвен хронологичен (по дни и месеци) календар с дати, свързани с музея, техниката и технологиите;
- Проучване на литература и интернет източници, свързани с живота и откритията на Джордж Стивънсън, Джеймс Максуел, Блез Паскал и Уилям Томсън (Келвин) – м. юни;
- Проучване на литература и интернет източници, свързани с живота и дейността на Луи Пастьор, Никола Тесла, Франческо Петрарка, Хенри Форд – м. юли;
- Проучване на литература и интернет източници, свързани с живота и дейността на Алва Дж. Фишър, Симеон Петров, Пиер дьо Ферма, Йонс Якоб Берцелиус, Томас Едисон, Джордж Истман и история на фотографията – м. август;
- Проучвани литература, архив и интернет източници, свързани с живота и дейността на арх. Георги Фингов и арх. Д. Салабашев – м. септември;
- Участие в Съвети на специалиста - 28.10 и 23.11.2021 г. във връзка с мотивирани предложения относно съдържанието и представянето на предстоящата изложба за вносната техника;
- Регулярно изготвяни текстове, снимков материал и публикувани статии за блога на НПТМ. Пълен списък на материалите за блога - в ***Приложение 1.***

Като неотработена и оставаща за следващата година е научно-методическата съвместна работа с колеги от Астрономическа обсерватория - гр. Стара Загора.

5. ПРОУЧВАНЕ И ПОДГОТОВКА НА НОВИ МУЗЕЙНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПРОГРАМИ/ТЕМИ

- Подготвени и заснети видеопрезентации на образователните програми: „Минерали и кристали“; „Музика и техника“; „Слънчевата система“; “Астрономия за всички”;
- Заснета кратка видео-реклама за образователна програма „Музика и техника“;
- Подготвена и заснета видеобеседа;
- Разработена нова тематична екскурзоводна беседа за тема „Звукозаписващи и звуковъзпроизвеждащи инструменти“;
- Събиране на информация и изготвяне на нова образователна програма “Известните учени - техните изобретения, присъстващи и представяни в демонстрационния кабинет на музея”;
- Издирване, подбор и преглед на литературни и онлайн източници свързани с: историята и развитието на тютюнопроизводството, захарната и захаропреработващата промишленост в България, историята и разпространението на кафето;
- Методическа подготовка за нови две образователни програми с работни заглавия “Математика” и „Вулкани и земетресения” – педагогически и дидактически инструментариум;
- Актуализиране/обогатяване с нови 11 въпроса играта-беседа „Детектив в музея“ – м. май;
- Проучвателска дейност на тема известните български жени-учени, във връзка с подготовката на бъдеща изложба през 2022 г. – м. ноември;
- Събиране на материали за тематична екскурзоводна беседа на тема „Музикални механизми и инструменти в НПТМ“;
- Събиране на информация, изготвяне, редакция и комплектоване на материали за предстоящото издаване на тиража на вестник „Технитарче“ 2022;
- Работа по подготвяне на статии-публикации в новия юбилеен годишник на НПТМ 2022 г.

6. ПУБЛИЧНИ ДЕЙНОСТИ И УЧАСТИЯ

- Онлайн участие - представяне на НПТМ в Десетата междудепартаментна кръгла маса на тема „Проблеми на културния туризъм”, организирана от Нов български университет - 26.05.2021 г;
- Участие в онлайн конференция „Музейна медиация във време на социална дистанция“, организирана от „Гьоте институт“ - 17-18 юни 2021 г.;
- Участие в международната конференция "Музеите на Словакия" – 29.06;
- Участие в двудневен семинар „Музейните турове – предизвикателство и възможност“ – Гьоте институт– 01-02.10.;
- Участие и представяне на музеен опит с доброволци в среща, организирана от доброволческата платформа TimeHeroes – 07.10;
- Участие в онлайн конференция, инициатива на Гьоте институт -Wikipedia Edit-a-thon - в рамките на проекта „Музеят – място за среща“ – 27.28 и 29.10;
- Участие в работна среща по проекта на Българска стопанска камара "Съвместни действия на социалните партньори за адаптиране на работната

среда към специфичните възрастови потребности на различните генерации, с цел насърчаване на по-дълъг трудов живот и способност за работа –11.11.

7. МЕДИЙНИ УЧАСТИЯ

- Четири интервюта за телевизионни предавания, представящи изложбата „Техниката около нас по времето на народната власт“ – м. януари;
- Интервюта за "Преди обед" – BTV и за БНР, програма „Христо Ботев“ - предаването „Време и половина“ - 15.02;
- Интервю за БНР, програма радио „България“ – 17.02;
- Интервю за БНР, програма за българите в чужбина - 14.04;
- По повод изложбата „Пороците“ са дадени следните интервюта: участие в репортаж на BTV – „Преди обед“; участие в интервю по БНР, програма „Хоризонт“; участие в интервю по БНР, програма за българите в чужбина; участие в интервю по БНР, програма „Христо Ботев“;
- Интервю по БНР, програма за българите в чужбина, по повод изложбата „Стоян Миленков - Всенародният цар на горчивия смях";
- В експозиция на НПТМ е заснет репортаж на BTV за сутрешен блок относно представянето на детски пътеводител с участието на НПТМ – 23.04;
- Интервю пред информационна агенция БГНЕС по повод 1 юни и Лего изложението в НПТМ – 01.06;
- Участие в радио-интервю за изложбата „Техниката у дома...“ за БНР;
- Участия в телевизионен репортаж на BgOnAir по повод гостуващата в НПТМ изложба „Песента на дървото“ – 30.09;
- Заснети 6 предавания (м. септември – м. декември) за БНТ предаването „Отблизо с Мира“ – върху следните експонати от фонда на НПТМ: пишещата машина *Mignon*, AEG, радиоапарат ТУЛАН, автомобилът *FIAT*, прахосмукачката *Kobold*, писалка „ДЕВЕКО“ и мастилница, грамофон *Polyphon Musik.*

8. УЧАСТИЕ НА СЛУЖИТЕЛИ ОТ ОТДЕЛА ВЪВ ФОНДОВИ ДЕЙНОСТИ

- Основно почистване и преподреждане на демонстрационния кабинет по физика – 11.02.;
- Проведена пълна инвентаризация на наличния инструментариум в демонстрационния кабинет по физика – 25.02.;
- Изготвени технико-исторически справки (ТИС) на следните новопостъпили обекти: кутия от цигари „Стюардеса“, кутия от бонбони „Рила“, играчка – моторна лодка, писалка „Победа“, играчка – негърче, комплект цветни моливи Schwan Gold, везна, куфар „Вулкан“, трансформатор 150-220, прахосмукачка Electrolux, сервиз за ракия, тенджера под налягане, сокоизтисквачка, картофобелачка, мелничка за кафе, електромер (български), електромер AEG;
- Извършени инвентаризации на фондохронилища: ФХ 5, ФХ 7 и ФХ 7А;

9. ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА, ИНФОРМАЦИОННО-РЕКЛАМНИ ДЕЙНОСТИ И МЕДИЙНИ ПУБЛИКАЦИИ

- Регулярно подготвяне, издаване и разпространение на в. „Технитарче";

Всички материали за в „Технитарче" са в ***Приложение 2.***

- Ежеседмична поддръжка на Уеб страниците на НПТМ, ежемесечно отбелязване на значими дати и събития на ФБ страницата на НПТМ;
- Във ФБ страницата на музея - подробно представяне на гостуващата изложба на ИМ Горна Оряховица - „Пороците" - АЛКОХОЛ & АМБАЛАЖ", „ТЮТЮН, ЕНФИЕ & СИЕ" и „ЗАХАР, КАФЕ & СИЕ";
- Увеличаване броя на ФБ приятели и последователи. Общ брой публикувани публикации до 30.11.2021 г. - **401 бр.** От тях отразени и споделени - **853** бр. Списък с линкове на всички публикации - в ***Приложение 3.***
- Стартиране на музейния блог – към 30.11.2021 г. са качени 28 публикации;
- Организиране на пътя на посетителите в експозицията с оглед противоепидемичните мерки: изработване и монтаж на стрелки и знаци, указващи еднопосочното движение;
- Заснет и монтиран рекламен клип на НПТМ във връзка с включване на музея в AUDUO GUIDE TOURS;
- Подадено е предложението на НПТМ за включване в културен календар 2022 г. на министерство на културата – честванията на 65 години от основаването на музея;
- Изготвен рекламен филм - „Музейната 2020 г.";
- Дизайн и изработка на 56 бр. фотоколажи, плакати и други рекламни материали;

10. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- Ежедневна дезинфекция на всички помещения в музея;
- Почистено дворното пространство на НПТМ с помощта на доброволци - 01. 07.2021 г.

11. ПЛАНИРАНИ, НО НЕРЕАЛИЗИРАНИ ИНИЦИАТИВИ:

- **По причина на затварянето на музея и противоепидемичните мерки** не се състояха: заснемане на видео-беседа с жестомимичен превод; 12 февруари – отбелязване на Деня на лозаря и празникът на Свети Валентин „Мед и вино" (вечерно събитие); Откриване на гостуващата изложба „Пороците"; 27 февруари – работилница за мартеници – Семейна събота; 21 март - Международен ден на водата - Семейна събота на тема „Вода и техника" – 20.03; Семейна събота на тема „Храната в космоса" - м. Април; 13 май - Рожден ден на НПТМ - винтидж събитие (целодневно); 1 ноември - съвместно събитие с фондация Еврика; 21 ноември - Ден на християнското семейство – седмица (15-20.11) – реализиран само във фейсбук; Традиционно Коледно тържество за дарители, партньори, доброволци и приятели. Откриване на временната изложба на НПТМ „Вносната техника в България през втората половина на XX век" се планира за 2022, ако епидемичната обстановка го разрешава.

(На мястото на отпадналите публични събития са реализирани други, както е видно от посочените подробни данни в целия отчет.)

- **Поради невъзможност за апробиране на моделите с фокус групи от публиката** не се осъществиха още: новата образователна програма: „Екология и техника“ – (работно заглавие) и новата програма за провеждане на Музеен рожден ден. Участието на музея на Международното изложение „Ваканция и СПА Експо“ - м. февруари, „Интер Експо Център“ се състоя онлайн;

ОТДЕЛ “ФОНДОВЕ, РЕСТАВРАЦИЯ И КОНСЕРВАЦИЯ”

Приоритетни за отдела през 2021 г. бяха дейностите, свързани с:

1. Пълна инвентаризация на дкц от фондовете на музея;
2. Обособяване на ново тематично фондохранилище – за фото и кино техника;
3. Приемане на предмети за идентификация и провеждане на експертно-оценителни и фондови комисии;
4. Попълване на електронната база данни с научните паспорти на новопостъпили предмети;
5. Изложба „Вносна техника в България през втората половина на XX в.“;
6. Информационно и техническо осигуряване на експонати за изложби, организирани от НПТМ, както и за съвместни прояви с други институции.

1. ПЪЛНА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ДКЦ ОТ ОСНОВЕН И ОБМЕНЕН ФОНД

Провеждането на пълна инвентаризация на дкц от ОФ и Обм. ф., съгласно Заповед на Директора № III – 49/09.12.2020 г., започна още в края на миналата година (2020 г.) с предварителна документална проверка за наличности във фондохранилищата и постоянната експозиция на музея. През настоящата година са проверени дкц в 12 от общо 14 фондохранилища, както и в постоянната експозиция и Демонстрационен кабинет по физика.

В хода на инвентаризацията паралелно са извършвани:

- основни пренареждания в някои от помещенията, заради преместване на предмети, съхранявани във фондохранилища в база „Панчарево“ – на територията на сградата на музея в София;
- подмяна на кутии за книжните материали в ОФ;
- нанасяне на трайни инвентарни номера на липсващи или изтрити такива и др.

През последното тримесечие на 2021 г. е извършена инвентаризация на дкц, предадени за временно ползване в постоянните експозиции на НИМ и Мото Пфое. Договорите с тези институции са актуализирани, изготвена е необходимата документация.

Независимо от положените максимални усилия за приключване на инвентаризацията, в срока на заповедта се наложи да бъде направено искане за удължаване. Причините са свързани с:

- ограничените възможности за физически достъп и работа във фондохранилищата в база „ВЕЦ „Панчарево“ през три от сезоните;
- недостатъчното време за пренареждане предвид горното;
- пропуски и неясноти в документацията на фондовете от предходни инвентаризации;
- затруднения и във връзка с увеличаване ангажиментите на служителите по повод 65-годишния юбилей на музея през 2022 г., чиято подготовка започна от м. октомври 2021 г.

Предвид горните фактори - срокът за приключване на пълната инвентаризация е удължен до края на м. март 2022 г.

2. ОБОСОБЯВАНЕ НА ТЕМАТИЧНО ФОНДОХРАНИЛИЩЕ ЗА ФОТО И КИНО ТЕХНИКА

По време на инвентаризацията, в обновеното през 2020 г. помещение от ФХ6 бе осъществено и преместване на фото и кино техниката от ФХ5. Това наложи преподреждане на дкц помещенията, но бе постигната доста по-добра функционалност. Изготвена е съответната документация по предаването. По този начин в това фондохранилище се обособиха две по-малки (отделни) тематични фондохранилища – „Дворцова колекция“ и „Фото, кино и друга техника“. В последното ще се съхраняват и някои по-едрогабаритни експонати от лабораторна техника и геодезия.

3. НОВИ ПОСТЪПЛЕНИЯ. КОМИСИИ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПОСТЪПЛЕНИЯТА И ФОНДОВИ КОМИСИИ. ДОКУМЕНТАЦИЯ

- През настоящата година са проведени 7 бр. комисии за идентификация на предмети, дарени за фондовете на музея и 7 бр. фондови комисии;
- В инвентарните книги са заведени общо 92 инв. единици – 39 в ОФ и 53 в Н.Сп.ф. За всички тях са изготвени научни паспорти (ТИС). Така към 31.12.2021 г. в ОФ има 8104 инв. ед., в Н.Сп.ф.- 918 инв. ед;
- Всички постъпления през 2021 г. във фондовете на музея са дарения от частни лица и фирми. Допълнително са изготвени и 15 научни паспорта на дкц, заведени в периода преди 2009 г.;
- На всички новопостъпили предмети са поставени трайни инвентарни номера;
- Съгласно допълненията в Наредба №Н-6 от 2020 г. са въведени новите форми на Акт за приемане-предаване на дкц и книга за движението на формулярите и регистрите;
- Налични са и новите образци на инвентарни книги;
- Изготвени са изискуимите заповеди и правила по актулизираната Наредба Н-6;

4. ДИГИТАЛИЗАЦИЯ, НАУЧЕН АРХИВ И АРХИВ НА ФИЛИАЛА НА НПТМ – МУЗЕЙ НА АРХИТЕКТУРАТА /МА/

В електронната система са въведени общо 543 инвентарни единици, като от тях – 373 са в ОФ и 170 в Н.Сп.ф.

В Научния архив на музея са обработени 55 арх. ед.

Извършено е сканиране и опис на 150 класьора с негативи от фотоархива.

През месец май, поради необходимостта от използване от Университета за архитектура строителство и геодезия /УАСГ/ на предоставеното от тях помещение за филиала Музей на архитектурата /МА/, се наложи преместване и подреждане на архивните материали в друго помещение, находящо се на 1-вия етаж на УАСГ. Подписано е споразумение с декана на Архитектурния факултет за съхраняването на архива на МА в новото помещение, до което имат достъп само служители на музея.

От страна на ръководството на УАСГ и най-вече факултета по Архитектура, има изявено желание архивът на МА да им бъде предаден за стопанисване под формата на музей. Към момента те подготвят искане към МК.

5. РЕСТАВРАЦИЯ И КОНСЕРВАЦИЯ

- Извършена е консервация и реставрация на 18 бр. предмети от ОФ. За обработените предмети са изготвени съответните консервационни протоколи;
- За нуждите на двете временни експозиции са почистени 62 бр. експонати;
- Извършвана е и регулярната реставрационно поддръжка на уреди в Демонстрационния кабинет по физика, като по-съществена намеса е направена за 7 бр. от тях.

6. ИЗЛОЖБИ И ДРУГИ ДЕЙНОСТИ, СВЪРЗАНИ С ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДКЦ

- Подсигуряване на експонати и текстове за етикети за участие на музея в съвместни изложби на НПТМ:
  - с Музей на текстилната индустрия (МТИ) – Сливен – за изложбата „Светлина и технологии“;
  - с Висшето училище по телекомуникации и пощи, гр. София – за изложбата, посветена на 140 г. от създаване на училището;
  - за изложбата „Щрихи от София“, реализирана съвместно със Обединение „Сдружени софийски архитекти“ и САБ, по случай Деня на София и Световния ден на архитектурата – 17.09 – 17.10.;
- Осигуряване на експонати за филмовата продукция „Крепостта“. За предаването им са изготвени договор, оценителни протоколи, застраховка;
- Изготвяне на договори, констативни протоколи и застраховки за пътуващите изложби на музея в:
  - ЕМО „Етъра“, Габрово – изложбата „Техниката у дома през 1-вата половина на XX в.“ ;

- РИМ Кюстендил - изложбата „Техниката у нас по време на народната власт“ ;

- За нужди на външни специалисти (архитекти) са предоставяни и сканирани материали от МА.

7. ПОДДРЪЖКА НА МАТЕРИАЛНАТА БАЗА

Част от служителите на отдела участват целогодишно и в поддръжката на материалната база на музея. В това отношение, през 2021 г. са извършени следните дейности:

- Демонтаж на старите витрини в пространството за временни изложби;
- Поддръжка на ВиК, електро и др. системи в сградата на музея;
- Подмяна на луминисцентните тела по витрините, коридорите и работните помещения;
- Запълване на пропадналата част в двора на музея и възстановяване на плочника върху нея;
- Закупуване на материали и инструменти за Ателието за реставрация и консервация и други консумативи за музея.

8. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- Изработване на идеен и структурен проект за изложба за мултимедийната техника, използвана до края на 20 в.;
- С оглед предстоящия юбилей на музея през 2022 г., Съветът на специалистите представи аргументи в подкрепа на предложението планувaната за 2021 г. изложба „Вносна техника в България през втората половина на XX в.“ да бъде разширена и реализирана през м. май 2022 г.
- Подготовка на статии за Годишника на музея за 2022 г.:
  - „Уолкмен Sony“;
  - „Първите модели български телевизори“;
  - „Фотоапаратите „Практика“ във фонда на НПТМ“;
  - „170 г. от създаването на първата шевна машина Сингер“;
- Текуща работа по ППО и охрана на труда.
- Организация по осигуряване и връчване на наградата от името на музея – за най-стар автомобил, представен на ежегодния ретропарад, провеждан от Ретро клуба на Спасовден в София;
- Изготвяне на статия за шевните машини в музея за 6-ти бр. на сп. „Наука“.

ОТДЕЛ „ФИНАНСИРАНЕ И АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ“

1, Административни дейности:

- Контрол по прилагане на предписанията, свързани с минимализиране на възможно заразяване с Ковид 19;
- Актуализиране на вътрешни нормативни документи, свързани с горното;

- Попълване на справките и протокола за Регистъра на музеите; Оценъчните карти за дейността на НПТМ през 2021 г. ; Риск регистър и други документи;
- Изготвяне и съгласуване на договори, справки към МК и др. за НПТМ и филиала МТИ, както и документация за изложби, програми, проекти, инициативи и други събития в музея, изискващи договорни взаимоотношения;
- Подготовка на застраховки и договори за пътуващите изложби и координация с музеите – домакини;
- Актуализиране на договорите с външни огранизации - НИМ, Мото Пфое и др.;
- Изготвяне на трудови и граждански договори и по-нататъшна координация с институциите по влизането им сила;
- Стриктно водене на входяща и изходяща кореспонденция; изготвяне на заповеди, протоколи от дирекционни съвети, от съвети на специалистите и от общи събрания; УП форми и друга регулярна документация;
- Координация с фирмата за трудова медицина: текущи измервания на условията на работната среда през 2021 г., медицински прегледи за екипа, обучения и др.;
- Попълване на библиотечния фонд на музея, завеждане на книги и периодика, попълване на картотеките и електронния вариант на инвентарния опис;
- Оформяне и предаване на необходимата документация към учрежденския архив – за годишното му комплектоване;
- Поддържане чистотата и осигуряване ежедневната дезинфикция на експозицията, на кабинетите, санитарните помещения, коридорите и фоайетата, на работилниците, фондохранилища и др.; сезонна поддръжка на дворните пространства;
- Регулярна техническа поддръжка на музея, закупуване на материали;
- Организация, съгласуване и комплектоване на документи по проекти на музея – самостоятелни и/или в партньорство;

2. Финансово-счетоводни дейности:

- Разпределение на бюджета за 2021 г. с оглед очакванията за развитието на пандемичната обстановка;
- Изготвяне на всички финансови отчети и справки за музея и своевременно предоставяне във финансовата дирекция на МК;
- На всяко тримесечие – предаване на Баланс и Оборотна ведомост;
- На шестмесечие - изплащане на СБКО;
- В края на годината – изплащане на пари за работно/представително облекло, съобразно клаузите на Браншовото споразумение и КТД;
- Регулярно начисляване и изплащане на дължимите суми по всички граждански договори;
- Ежемесечни дейности по СФУК: стриктно водене и попълване на регистрите на финансовия контрол, следене за поетите задължения спрямо бюджета на музея, контрол на всички плащания;
- Попълване на ежегодните въпросници и доклад по СФУК;

- Изготвяне на корекции към бюджета, свързани с проекти, дарения и др.;
- Съгласуване и контрол на финансовата отчетност на филиала в Сливен;
- Финансово обезпечаване на проекти на музея и филиала, финансирани на принципа на проекти и/или дарения;
- Участие в провеждането на годишната инвентаризация, предложения за брак, изготвяне на съответната документация;
- Подготовка но проекто-бюджети на потенциални проекти, подавани от музея към сесии за финансиране;
- Други текущи дейности.

Стабилност на институцията – ангажименти на ръководството:

Регулярни административни дейности:

1. Изготвяне, обсъждане и анализ на отчета на НПТМ за 2020 г., съставен на база индивидуални отчети и отчети на отделите;
2. Изготвяне, обсъждане и приемане на общ план за 2021 г., съставен на основата на индивидуалните планове и плановете на отделите;
3. Регулярно ежеседмично провеждане на дирекционни съвети;
4. Провеждане на заседания на музейния съвет/съвет на специалиста;
5. Актуализиране на: щатни разписания и др. административни документи на музея;
6. Публикуване на годишния отчет за 2020 г. и на плана за 2021 г. на сайта на музея;
7. Регулярен анализ на месечните/седмичните отчети на институцията, статистики и друга професионална документация с оглед на изготвяне на по-ефективни краткосрочни планове предвид бързо променящата се пандемична обстановка;
8. Своевременно водене на служебната кореспонденция и изготвяне на свързаните с нея експертни становища, оценки и т.н.;
9. Планиране и контрол на ползването на отпуските за предходни години - с цел отстраняване на риск от натрупване на големи дължими суми от неизползвани през годините отпуски, които могат да доведат до сериозни финансови затруднения на музея;
10. Организационно обезпечаване на пътуващите и гостуващи изложби.

Екипна обезпеченост и трудова дисциплина

1. Екипът на НПТМ през 2021 г. беше балансиран спрямо нуждите на институцията. Но практиката за привличане и на външни изпълнители на определени дейности, в случай, че тези дейности са временни или няма желаещи да ги заемат трайно, продължава, защото кадровата криза в сферата на музеите е факт от години;
2. Контролът по спазването на трудовата дисциплина се осъществяваше с активното участие на зам. Директорите по направления и председателя на профсъюзната група в музея; Няма наказани служители за годината;
3. Графиците за изпълнение на често променящите се седмични планове и задачи на институцията (предвид пандемията и работата хоум-офис) се изготвяха

своевременно и гъвкаво; сформираха се и временни екипи по музейните проекти; отчитането дейността на служителите в отделите в периодите на дистанционна работа се извършваше седмично или непосредствено след приключване на работата от разстояние;

4. Практиката за привличане на нови партньори/експерти – с цел подпомагане дейността/експертизата на музея и участието в съвместни проекти също продължи;

Институционална обезпеченост, устойчиво развитие и контрол на дейностите

1. Регулярните оперативки по теми, касаещи ежедневните и краткосрочни задачи на институцията, особено при често променящите се параметри на дейност в условията на пандемична криза, се провеждаха редовно;
2. Осъществяваше се и ежемесечен/седмичен контрол по изпълнение на плана на институцията и осигуряване на навременната информираност на служителите; след анализ на възможностите се извършваше и замяна на някои неизпълними планирани дейности – с други, които безпроблемно могат да се реализират в условията на пандемия.
3. Въпреки редукцията на бюджета, имаше повишаване в длъжност на двама служители (от уредници – в главни уредници, респективно се увеличиха заплатите им), а също за доказани резултати и в рамките на приетите вътрешни правила, се раздаде и ДМС на по-голямата част от служителите.
4. Добрата комуникация с профсъюзната група и спазване на клаузите на новоподписаното Браншово споразумение продължиха. Подписа се и нов колективен трудов договор;
5. Стриктно се следеше за добри условия на труд и особено в периодите на повишаване заболеваемостта от Ковид-19, институцията оказваше различни видове подкрепа на служителите си; съгласно договора със службата по трудова медицина, институцията осигури постоянен контрол на работната среда, а също и подходящите медицински прегледи за служителите;
6. Постоянните контакти с филиала на музея в Сливен и с всички партньори на музея позволиха НПТМ да работи изключително активно – въпреки трудностите от пандемията;
7. Горното важи и за контактите с принципала на институцията - МК;
8. Продължи регулярното запознаване на екипа на музея с промените в нормативната база, касаещи дейността на музеите и опазването на КИН;
9. Квалификационните форми и броят участващи в тях служители на музея се увеличи. Тези форми се реализираха по-скоро дистанционно и на база споделяне на опита вътре в институцията, но ефектът им не беше по-малък;
10. И през 2021 г. балансът на приоритетите и професионалните ангажименти в различните отдели (така, че никоя дейност да не е трайно пренебрегвана или приоритизирана), се запази. Не е имало кризисни моменти във вътрешната комуникация между отделите или между екипа и ръководството на музея.

Поддръжка на сградния фонд и материалните активи на музея

1. Целият сграден фонд на музея беше застрахован, извършиха се и някои неотложни ремонтни дейности;
2. Регулярно се поддържаха и отремонтираха: ППО и СОТ системите и видеонаблюдението, ВиК, ел. системи, телефонна и Интернет връзка, отоплителна мрежа, платформи за придвижване на хора с увреждания и т.н.;
3. Извършваше се ежедневен контрол на хигиената и дезинфекцията в експозиционните зали, кабинетите, фондохранилищата, дворните и всички открити пространства;
4. В резултат на финансиране на проект към една от програмите на МК се извърши подмяна на експозиционното осветление в сградата на музея в София. Така новото осветление стана по-ефективно за посетителите, по-щадящо за експонатите и по-енергоспестяващо;
5. Други текущи дейности.

Като обобщаващ извод от представените в отчета факти, може да се каже, че в рамките на годината по-голямата част от заплануваното беше изпълнено. Поради епидемичната обстановка, една малка част от неизпълнимите предвидени дейности беше заменена с други. Както всяка година и през 2021 бяха реализирани и редица непредвидени/непланувани инициативи. Повечето от тях бяха резултат от допълнителната активност на екипа и от желанието да няма застой, а напредък, въпреки трудните условия през годината. Фактът, че музеят беше затворен за посетители през немалко дни на 2021 г. не демотивира екипа. Напротив. Резултатите го показват. Нямаше върхови финансови постижения и надвишен брой посетители, но, в други сфери на активност музеят спечели няколко важни отличия/награди. Най-ценният резултат от поредната трудна година е, че екипът се научи да реагира на промените много бързо и гъвкаво и не позволи на неизбежните трудности да спрат движението напред. Музеят запази публичния се авторитет и дори увеличи популярността си.

Неразделна част от настоящия отчет са:

Приложение 1 –

Приложение 2 - .....

Приложение 3 - .....

Отчет на филиала – МТИ – Сливен

Настоящият отчет е приет от Дирекционния съвет на НПТМ на свое заседание № 2, проведено на 19. 01. 2022 г.

Изготвил:

Д-р Екатерина Цекова

Директор